

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060106

DOM
2017-12-13
Stockholm

Mål nr
P 967-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2017-01-12 i mål nr P 5321-16,
se bilaga A

PARTER

Klagande KP

Motparter

1. LTBP Sweden AB
Spikgatan 1
335 32 Gnosjö

2. Samhällsbyggnadsnämnden i Gnosjö kommun
335 80 Gnosjö

SAKEN

Bygglov för belysning av fasad och fasadskylt på fastigheten XXX i Gnosjö kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1360342

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

KP har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen i första hand ska undanröja mark- och miljödomstolens dom och återförvisa målet dit för fortsatt handläggning och i andra hand upphäva bygglovet för belysning av skylt och fasad.

LTBP Sweden AB har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

KP har till stöd för yrkandet om återförvisning anfört bl.a. följande. Det tekniska rådet Lars Fransson som var en av domarna i mark- och miljödomstolen har tidigare tagit befattning med saken och får anses vara jävig. Han deltog i länsstyrelsens prövning av detaljplanen för område där länsstyrelsen uttalade att detaljplanen inte kunde anses medföra olägenheter för de boende av sådan art att den inte kunde antas. Det är nu samma detaljplans bestämmelser som har prövats av mark- och miljödomstolen.

KP har därutöver lagt till bl.a. följande. Sedan februari 2017 är belysningen åter tänd efter att ha varit avstängd i flera månader. Belysningen är en betydande olägenhet då det kraftiga blåa skenet reflekteras in i hennes bostad och är störande på ett sätt som motsvarar högt buller. Hon har gett in och åberopat ett fotografi till styrkande av olägenheten.

LTBP Sweden AB har anfört att bolaget har ändrat vinklarna på belysningen för att minimera obehaget för grannarna och för att tillmötesgå deras synpunkter.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL*Jäv*

KP har gjort gällande att tekniska rådet Lars Fransson varit jävig då han 2003 deltagit i länsstyrelsens slutliga handläggning av KP överklagande av kommunens beslut om detaljplan för det aktuella området (som senare genom fastighetsreglering har överförts till XXX).

Av 3 § första stycket ärendelagen följer att 4 kap. rättegångsbalken ska tillämpas på domstolar och domare. I 4 kap. 13 § rättegångsbalken anges i vilka situationer en domare är jävig. Enligt punkten 7 i bestämmelsen är en domare jävig, som tidigare hos en myndighet har befattat sig med den sak målet gäller. Enligt punkten 10 är en domare även jävig om det i övrigt föreligger någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i målet.

Mark- och miljööverdomstolen kan konstatera att länsstyrelsens handläggning av 2003 års detaljplaneärende visserligen har berört samma parter och samma område som i det nu aktuella målet. Lars Franssons delaktighet i handläggningen av detaljplaneärendet får emellertid anses ha så liten anknytning till den nu aktuella frågan om bygglov för belysning att han inte kan anses ha tagit befattning med beslut som rör saken. Inte heller kan hans delaktighet i detaljplaneärendet anses rubba förtroendet för hans opartiskhet i det nu aktuella målet om bygglov. Enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning kan Lars Fransson därför inte anses ha varit jävig vid handläggningen av målet.

Betydande olägenhet

Då det gäller invändningarna avseende belysningens omgivningspåverkan konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att bygglovet får anses ha villkorats med att belysningen av skylten ska anpassas så att den inte upplevs som störande för närboende genom t.ex. allt för starkt, rörligt eller blinkande ljus. Enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning är det som underinstanserna funnit närmast en fråga för kommunen att genom tillsyn säkerställa att belysningen anpassas så att närboende

inte störs. Belysningen kan därmed inte i bygglovsfrågan anses utgöra en betydande olägenhet och den kan inte heller anses medföra att åtgärden är planstridig.

Övriga frågor

Mark- och miljööverdomstolen delar underinstansernas bedömningar även när det gäller övriga frågor.

KP överklagande ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Li Brismo och Ulf Wickström, referent, samt tekniska rådet Mats Kager.

Föredragande har varit Susanne Schultzberg

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-01-12
meddelad i
Växjö

Mål nr P 5321-16

KLAGANDE

1. KP

2. SW

MOTPART

1. LTBP Sweden AB
Spikgatan 1
335 32 Gnosjö

2. Samhällsbyggnadsnämnden, Gnosjö kommun
335 80 Gnosjö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jönköpings läns beslut 2016-11-10 i ärende nr 403-7227-2016, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för belysning av fasad och fasadskylt på fastigheten XXX i Gnosjö kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar SW överklagande.

2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.

Dok.Id 387264

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 130 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Gnosjö kommun (nämnden) beslutade den 10 augusti 2016, § 114, att bevilja LTBP Sweden AB bygglov för belysning av fasad och fasadskylt på fastigheten XXY. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Jönköpings län (länsstyrelsen) som i beslut den 10 november 2016 avslog överklagandet.

KP och SW har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

KP och SW har i första hand yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva det aktuella bygglovet. I andra hand har KP och SW yrkat att ärendet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning då ansökan om bygglov inte uppfyller de krav på ritningar, beskrivningar och uppgifter som behövs för prövning enligt 9 kap. 21 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL. De har i huvudsak anfört följande.

Bakgrund

Avståndet mellan KP och SW bostadshus och industribyggnaden på fastigheten XXY är omkring 70 meter. Det är endast 25 meter mellan fastighetsgränserna.

Bygglov för vepan (skylt) beviljades av nämnden den 19 mars 2015. Vepan var inte belyst enligt beviljat bygglov. Efter det att vepan satts upp monterades en stark belysning av vepan. Vepan kom att vara belyst under hela dygnet. Blowtech AB ville inte, trots uppmanande, dämpa belysningen.

I maj 2016 tillskrevs nämnden om den olovliga och störande belysningen. Ingripande krävdes enligt 11 kap. 20 § PBL. Under sommaren 2016 släckte företaget ned belysningen men belysningsarmaturen finns kvar. Företaget har således inte rättat sig helt som man ska göra enligt 11 kap. 54 § PBL för att undgå

byggsanktionsavgifter. Nämnden beslutade dock den 7 september 2016 att avskriva ärendet då rättelse skett enligt 11 kap. 54 § PBL. Beslutet har överklagats till länsstyrelsen.

Blowtech AB:s verksamhet ger bullerstörningar för närboende, särskilt vid påfyllning av plastgranulater samt från ventilationsaggregat. Den silo där vepan är uppsatt ligger på mark som enligt planen är för industrikontor och är således planstridig.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen har missat att ta upp de krav som ställs på ansökan, ritningar och beskrivningar enligt 9 kap. 21 § PBL.

Länsstyrelsen skriver att åtgärden inte är hänförlig till den industriverksamhet som bedrivs på fastigheten. Detta är felaktigt. Industriverksamheten måste betraktas som en enhet. Kontoret är ingen fristående byggnad utan en del av industrin. Dessutom är skylten uppsatt på en silo. Åtgärden är inte planenlig då den strider mot planbestämmelsen att verksamheten inte får vara störande eller farlig för omgivningen.

Länsstyrelsen skriver ”att nämnden i det överklagade beslutet har föreskrivit att belysningen ska anpassas så att den inte upplevs störande för närboende genom t.ex. allt för starkt, rörligt eller blinkande ljus. Länsstyrelsen erinrar i detta sammanhang om att det är en fråga för nämnden att inom ramen för sin tillsynsverksamhet ingripa mot fastighetsägare om oacceptabla störningar för bland annat grannar uppstår.” Länsstyrelsen har tolkat nämndens beslut felaktigt. Det som länsstyrelsen hänvisar till är ingen föreskrift utan nämnden har bara gjort ett utdrag från en vägledning i sitt motiv till beslut. Denna har inget lagstöd i PBL. Länsstyrelsen har heller inte uppgett lagstöd för hur nämnden inom ramen för sin tillsynsverksamhet ska kunna ingripa. Nämnden har att pröva ansökan utifrån de handlingar som kommit in.

Länsstyrelsen skriver i sitt beslut ”att inom tätbebyggt område får viss störning från belysning tillåtas. Länsstyrelsen finner vid en sammantagen bedömning att åtgärden inte kan anses ge upphov till sådana betydande olägenheter för KP som avses i 2 kap. 9 § PBL.” KP och SW anser att den belysning som finns på industrin är tillräcklig. Vid bedömning av vad som i det enskilda fallet är att betrakta som en betydande olägenhet för omgivningen ska områdets karaktär och förhållandena på orten beaktas. I ett område som detta med både bostäder och industrier måste även miljön för boende beaktas. Skylten är placerad ovanför gatubelysningen vilket gör att det bli väldigt störande. Skenet från skylten påverkar boendemiljön på ett sådant sätt att det föreligger en betydande olägenhet i enlighet med 2 kap. 9 § PBL. Skyltens storlek, 55 kvadratmeter, gör också att det blir ett starkt blått sken och att olägenheten blir betydande. Se kammarrättens dom från den 7 september 2006 i mål nr KR 2365-05.

I sitt beslut har länsstyrelsen inte funnit att skylten och dess starka belysning är till men för KP och SW. Länsstyrelsen har inte klandrat nämndens undermåliga beslut vad gäller avsaknad av erforderlig beslutsmotivering samt bristfälliga bygglovshandlingar. En överprövning av ett bygglov ska göras utifrån det överklagade beslutet samt de däri fastställda ritningarna. Dessutom borde länsarkitekten ha deltagit i beredningen för att få sakkunskap inom området.

Nämndens beslut

Det är mycket svårt att förstå ritningarna över beviljat bygglov för belysning av fasad samt fasadskylt. På fasadritningen står det ny vepa mot Marieströmsvägen och ny vepa mot Spikgatan. Det saknas också text och färgsättning av veporna samt hur belysningen är tänkt att vara. Vilken fasad på byggnaden är det som ska belysas? Det framgår inte av ritningarna. KP och SW kan inte finna att det finns bygglov för ytterligare en vepa mot Spikgatan. Denna oklarhet innebär att ärendet kan återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning. Vid den fortsatta handläggningen har nämnden att se till att bristerna i ritningsunderlaget avhjälpas. Se Mark- och miljööverdomstolens dom den 12 oktober 2016 i mål nr P 6430-16.

Nämnden har inte i sitt beslut skrivit med vilket lagstöd bygglovets är beviljat. Motivering till beslutet är undermålig. Nämnden har endast hänvisat till vägledning från Bexelius m.fl.

Den befintliga byggnadsdelen, silon, där skylten finns uppsatt är planstridig då silon markant överstiger tillåtna 7,0 meter. Byggnadshöjden uppskattas till drygt tio meter. Nämnden har inte prövat om ansökan är förenlig med planbestämmelsen att verksamheten inte får vara störande för omgivningen.

Nämnden verkar inte heller ha utrett hur belysningen kommer påverka boende i bostadsområdet. Det finns inga villkor i bygglovets om ljusstyrkan. Mot företagets sida har KP och SW fem bostadsrum.

Vid bygglovsprövningen borde nämnden ha gjort en samlad bedömning av de störningar som idag härrör från industrin i form av buller, trafik och utsläpp m.m. Plastindustrin ligger så nära bostäder att den inte uppfyller kraven på avstånd till bostäder.

Mot bakgrund av skyltens storlek och att den är synlig från flera av rummen i bostaden, anses skenet från skylten och fasaden påverka boendemiljön på sådant sätt att den strider mot omgivningskravet i 2 kap. 9 § PBL. Även den sammanlagda tid som skylten lyser har betydelse i vilken mån boendemiljön påverkas. Skylten kommer troligen lysa dygnet runt under årets alla dagar. Skylten är intensivt blå och varken den eller belysningen kan anses vara lämpligt utförd. Skylten är inte heller estetiskt tilltalande.

KP och SW anser sammanfattningsvis att skyltens storlek och belysningen av den strider mot detaljplanens bestämmelse och syftet att verksamheten inte får vara störande för omgivningen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Klagorätt

Av grundläggande processrättsliga principer följer att en part som inte tidigare klagat på ett avgörande inte är berättigad att i högre instans framställa egna yrkanden som syftar till att åstadkomma ändringar i sak av avgörandet, såtillvida ingen ny omständighet inträffat sedan avgörandet i lägre instans. Mark- och miljödomstolen konstaterar att SW inte överklagade nämndens beslut till länsstyrelsen. Mark- och miljödomstolen är därför förhindrad att pröva hans yrkande och överklagan ska avvisas i enlighet med 10 § andra stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Av 9 kap. 21 § PBL framgår att en ansökan om bygglov ska innehålla de ritningar, beskrivningar och andra uppgifter som behövs för prövningen. Mark- och miljödomstolen bedömer att bygglovshandlingarna innehåller de uppgifter som nämnden behövt för att pröva bygglovsansökan. Mark- och miljödomstolen konstaterar därmed att bygglov för belysning av fasad och fasadskylt på fastigheten XXY har beviljats i enlighet med ansökan.

Det har inte i samband med överklagandet kommit fram någon omständighet som föranleder domstolen att göra en annan bedömning än den som länsstyrelsen har gjort. Länsstyrelsen har således haft fog för att avslå överklagandet av nämndens beslut. KP överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 2 februari 2017.

Lena Pettersson

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson. Föredragande har varit beredningsjuristen Johanna Forsberg.